

A Legfelsőbb Bíróság mint felülvizsgálati bíróság a Dr. Horváth N. Mónika Ügyvédi Iroda ... által képviselt dr. H. M. ... felperesnek, a Gyenes-Karácsony Ügyvédi Iroda ... ügyintéző: dr. Gyenes-Karácsony Dorina ügyvéd) által képviselt D. Korlátolt Felelősségű Társaság ... alperes ellen választottbíróági ítélet érvénytelenítése iránt indított perében a Fővárosi Bíróság 2010. július hó 2. napján kelt 9.G.41.696/2009/24. számú ítélete ellen a felperes részéről 27. sorszámon benyújtott felülvizsgálati kérelem alapján, a 2011. március 7-én tartott tárgyaláson meghozta a következő

í t é l e t e t :

A Legfelsőbb Bíróság mint felülvizsgálati bíróság a Fővárosi Bíróság 9.G.41.696/2009/24. számú ítéletét hatályában fenntartja.

Kötelezi a felperest, hogy fizesse meg az államnak az illetékes adóhatóság külön felhívására - az illeték-feljegyzési joga folytán le nem rótt 640.000,- (Hatszáznegyvenezer) forint felülvizsgálati eljárási illetéket.

Kötelezi a felperest, hogy 15 nap alatt fizessen meg az alperesnek 62.500,- (Hatvankettőezeröttszáz) forint - ÁFÁ-t is magában foglaló - felülvizsgálati eljárási költséget.

Ez ellen az ítélet ellen további felülvizsgálatnak nincs helye.

I n d o k o l á s :

A jogerős ítéletben megállapított és a felülvizsgálati kérelem elbírálása szempontjából jelentős tényállás a következő:

2003. október 31-én az U. F. E. I. Sz. Betéti Társaság (a továbbiakban: U. F. Bt.) adás-vételi szerződést kötött a jelen per alperesével, mely szerint megvásárolta az alperes beruházásában épült ingatlan C. épület, galéria szint, 4. számú, 46 m² alapterületű lakást. A vételárat 13.242.829,- forintban határozták meg, melyből a vevő 4.000.000,- forintot már 2002. december 27-én,

az előszerződés megkötésének időpontjában megfizetett. Az adás-vételi szerződésben a felek az abból eredő jogvita elbírálására kikötötték a Magyar Kereskedelmi és Iparkamara mellett működő Választottbírószág eljárását azzal, hogy a Választottbírószág a saját szabályzata alapján jár el.

A lakás átadására - a szerződésben kikötött 2003. december 31-i határidőtől eltérően - 2004. november 5-én került sor. Az átadás-átvételi eljárásnál a vevő képviselőjében a jelen per felperese is jelen volt, s az arról készült jegyzőkönyvet - mely tartalmazta az átadás-átvétel során észlelt hibákat is - a vevő nevében a felperes írta alá.

Az U. F. Bt. vevő összesen 13.230.331,- forintot fizetett a jelen per alperesének, melyből 12.568.848,- forint volt a vételár.

2003. december 18-án a jelen per felperese, mint vevő és az alperes, mint eladó szintén adás-vételi szerződést kötöttek az ugyanabban az ingatlanban a D. épület galéria szintjén lévő, 1. számú, 42,93 m² alapterületű lakásra, 13.370.240,- forint vételár ellenében. E szerződés is tartalmazta az abból eredő jogvita elbírálására a korábban már részletezett választottbírószági kikötést.

Ezt a lakást a jelen per alperese 2004. október 28-án adta a jelen per felperesének birtokába. E szerződés szerinti vételárból a jelen per felperese 1.760.240,- forintot fizetett meg, míg a fennmaradó 11.610.000,- forint vételárat felszólítás ellenére sem teljesítette.

2004. november 12-én a U. F. Bt. és a jelen per felperese bérleti szerződést kötöttek, mely szerint a felperes 2004. november 15-től határozatlan időre bérbe vette a U. F. Bt. által az alperestől megvásárolt (2004. november 5-én birtokába került) lakást. A bérleti díjat havi 70.000,- forint + ÁFA összegben határozták meg.

2005. április 2-án a U. F. Bt. és a jelen per felperese engedményezési szerződést kötöttek, melyben a U. F. Bt. a lakással kapcsolatos valamennyi, „a jelenlegi és jövőbeni követelését, igényét, kárát, továbbá annak peres eljárásban történő érvényesítését” a jelen per felperesére engedményezte.

A lakás birtokbavétele után a felperes különböző hibákat észlelt, amelyek miatt a lakást nem tudta rendeltetésszerűen használni, ezért 2006. január 1-jén bérleti szerződést kötött egy magánszeméllyel, aki bérbeadta a felperesnek a 26 m² alapterületű lakását havi 45.000,- forint + 25 % ÁFA bérleti díj ellenében. A bérleti szerződés szerint a bérleti díj egyösszegben válik esedékessé akkor, amikor a felperes által a U. F. Bt.-től bérelt lakás beköltözhetővé válik. Miután a felperes - mint engedményes - a lakással kapcsolatos kifogásait többször jelezte a jelen per alperesének, de a hibák kijavítása és a lakás rendeltetésszerű használatra alkalmas állapotba hozatala nem történt meg, a felperes a 2007. március 30-án kelt levelében bejelentette az alperesnek,

hogy a vevő eláll az adás-vételi szerződéstől, erre tekintettel kérte a lakásért kifizetett vételár és a járulékos költségek visszafizetését. Mivel az alperes az elállást nem fogadta el, s a vételárat sem fizette vissza, a felperes ezt az igényét perben érvényesítette oly módon, hogy a jelen per alperese által a jelen per felperese ellen a felperes által megvásárolt lakás vételárának megfizetése iránt indított VB/06311 számú választottbírósági eljárásban viszontkeresetet terjesztett elő. E perben a 2008. október 20-án meghozott ítéletében a Választottbíróság megállapította, hogy a 2003. október 31-i adás-vételi szerződéssel (a U. F. Bt. által) megvásárolt, a perbeli ingatlan C. épületének galéria szintjén található 4. számú lakás, a rendeltetésszerű használatra nem alkalmas. Ezért a jelen per felperese a vevő képviselőjében jogszerűen gyakorolta az elállás jogát. Erre tekintettel a Választottbíróság rendelkezett a szerződéskötés előtti állapot helyreállításáról, ennek keretében a vételár visszafizetéséről, kimondta továbbá, hogy a jelen perbeli felperes igényt tarthat a hibás teljesítés miatti károk megtérítésére is. A Választottbíróság kárként vette figyelembe a lakás máshol fel nem használható, egyedi berendezési tárgyainak értékét, továbbá elmaradt bérleti díjként 1.680.000,- forintot. Ezt az elmaradt bérleti díjat a felperes a viszontkeresetében 2004. november 15-től 2007. május 15-ig terjedő időszakra érvényesítette, s erre a - tévesen 20 hónaposnak számított - időszakra terjedő igényétösszegszerűen 1.680.000,- forintban határozta meg. E mellett a viszontkeresetében azt is kérte, hogy a Választottbíróság kötelezze a jelen per alperesét a lakás 2002-es vételára és a viszontkereset előterjesztésének időpontjában megállapítható értéke közötti különbözet megfizetésére. Mivel azonban ezt az értékkülönbözetet a jelen per felperese összegszerűen nem jelölte meg, a Választottbíróság úgy értékelte, hogy ez a kérelem nem tekinthető elbírálásra alkalmas, határozott viszontkereseti kérelemnek, ezért ezt az igényt nem tekintette a viszontkereset részének, s nem bírálta el.

Az ismertetett előzmények után a jelen per felperese (továbbiakban: felperes) 2009. március 26-án keresetet nyújtott be a Magyar Kereskedelmi és Iparkamara mellett szervezett állandó Választottbírósághoz VB/09054 szám alatt, s azt kérte, hogy a Választottbíróság kötelezze a jelen per alperesét (továbbiakban: alperes) összesen 10.677.671,- forint hibás teljesítésből eredő kártérítés és késedelmi kamatok, valamint a perköltség megfizetésére. E kártérítési összegből 6.497.171,- forintot a perbeli lakás vételára és az előző választottbírósági ügyben született ítélet keltének időpontjában fennálló piaci értéke közötti értékkülönbözetként igényelt, mert álláspontja az volt, hogy hibás teljesítés esetén az ítélet meghozatalának időpontjában a vételárhoz viszonyítva ennyivel értékesebb lakás lehetett volna a

tulajdonában. Ezen összeg után 2008. október 20-tól kért törvényes mértékű késedelmi kamatot.

A kereseti követelés 2. tételeként, elmaradt haszon címén azokat a kieső bérleti díjakat követelte, amelyekhez a lakás tulajdonosa azért nem jutott hozzá, mert a hibás teljesítés miatt a lakás használhatatlan volt. E körben elfoglalt álláspontja szerint, e bérleti díjakat 2004. november 15-től az ítélethozatalig terjedő időre érvényesítheti, mivel azonban a korábbi ítélet már megítélt ezen a címen 1.680.000,- forintot, ezzel az összeggel a teljes időszakra számított elmaradt bérleti díjakat csökkenteni kell, s ekként e címen 2.268.000,-forintot, s annak középarányos kezdő időpontként 2007. december 1-től számított törvényes mértékű késedelmi kamatait igényelte.

3. tételként a felperes 1.912.500,- forint kártérítést igényelt arra hivatkozva, hogy a lakás használhatatlansága miatt kénytelen volt másik lakást bérelni. Kárként a 2006. január 1-től 2008. október 20-ig terjedő időszakban kifizetett 34 hónapra járó bérleti díjat kérte figyelembe venni, s ezen összeg után a kamatfizetés kezdő időpontját - ugyancsak középarányos időpontként - 2007. január 1-ben határozta meg.

Az alperes ellenkérelmében elsősorban az eljárás megszüntetését kérte arra hivatkozással, hogy a Választottbíróság az előző eljárásban már elbírálta a felperes igényeit. Arra az esetre, ha a Választottbíróság nem adna helyt az ítélt dolog kifogásának, a kereset érdemben történő elutasítását kérte arra hivatkozással, hogy az értékkülönbözetet a felperes nem bizonyította. Az elmaradt bérleti díjakat a felperes azért nem követelheti, mert az engedményezés folytán a jogosulti és a kötelezett pozíció összeolvadt, ami a kötelezettség megszűnését eredményezte. A felperes által bérelt lakás bérleti díja pedig még nem került kifizetésre, így annak összege kárként nem vehető figyelembe.

A Választottbíróság a felperes keresetét elutasította és kötelezte arra, hogy 15 napon belül fizessen meg az alperesnek 300.000,- forint + ÁFA ügyvédi munkadíjat, a regisztrációs díj összegét 25.000,- forintban, a választottbírósági díj összegét pedig 1.013.979,- forintban állapította meg, s e díjak viselésére szintén a felperest kötelezte.

A Választottbíróság az alperes kifogására tekintettel először azt vizsgálta, hogy a felperes által előterjesztett igények elbírálásra kerültek-e a korábbi választottbírósági eljárásban. E körben tényként állapította meg, hogy a felperes az elmaradt bérleti díjakkal kapcsolatos kártérítési igényét az előző eljárásban 2004. november 15-től 2007. május 15-ig terjedő időszakra érvényesítette. Kétségtelen, hogy ezt az időszakot - tévesen - 20 hónapnak jelölte meg és 1.680.000,- forint összegű igényt terjesztett elő erre az időszakra, mely összeg sem a dátum szerint megjelölt időre, sem pedig 20 hónapra számítva nem egyezik meg az

elmaradt bérleti díjak összegével. Ez a tény azonban nem változtat azon a körülményen, hogy a kereset pontosan, dátum szerint megjelölte, hogy mely időszakra vonatkozó kárigényét kívánja érvényesíteni a jelen perbeli felperes (a korábbi perben viszontkeresetet előterjesztő alperes), ezért az erre az időszakra eső elmaradt bérleti díjakból eredő követelést a korábbi ítélettel elbíráltak tekintette. Nem látott jogi lehetőséget arra, hogy az újabb perben a felperes ismét vitássá tegye a kérdéses időszakra eső elmaradt bérleti díjak összegét. A jelen ügyben vizsgált perben a 2007. május 16-tól 2008. október 20-ig terjedő időszakra előterjesztett igény azonban nem képezte a korábbi választottbírói per tárgyát, ezért e körben a Választottbírói az érdemi vizsgálatnak nem látta akadályát.

A perbeli lakás időközben értékemelkedésének megtérítése iránti igény körében a Választottbírói megállapította, hogy a felperes e címen a korábbi perben határozott kereseti (viszontkereseti) kérelmet nem terjesztett elő, így azt a Választottbírói nem is bírálta el, s ezt a körülményt a korábban hozott ítélet indokolása is tartalmazza. Erre tekintettel nem látta akadályát annak, hogy ezt az igényt érdemben vizsgálja.

Az érdemi vizsgálat körében kifejtette, hogy a felperes az adásvételi szerződéstől való elállás miatt az előző perben sikerrel követte a szerződéskötés előtti helyzet visszaállítását, aminek keretében a Választottbírói rendelkezett a vételár visszafizetéséről, s a felek kölcsönös követeléseinek beszámítása keretében azt is figyelembe vette, hogy a jelen per felperesének (mint a korábbi per alperesének) a vételár késedelmi kamattal növelve jár vissza. Elállás esetén az eredeti állapot helyreállításának kötelezettsége a Ptk. 319. § (3) és 320. § (1) bekezdéséből ered, s a hivatkozott jogszabályhelyek a szolgáltatások visszatérítésében jelölik meg az eredeti állapot helyreállításának tartalmát. Azzal tehát, hogy a felperes javára elszámolásra került a vételár, sőt annak kamata is, a felperes olyan helyzetbe került, mintha a szerződést meg sem kötötte volna, ekként vagyoni hátrány nem érte. Ezért a Választottbírói nem látott lehetőséget arra, hogy az ingatlan időközi értékváltozását kárként megállapítsa. Utalt arra, hogy az ilyen típusú igénynek azért sem lehet helye, mert nem lehet megállapítani egy olyan időpontot, amelyben az ingatlan későbbi értékét vizsgálni kellene. Ebből a szempontból a korábbi ítélethezatal napja éppolyan önkényes lenne, mint bármely más időpont. Emellett a felperes igénye magában hordozza annak logikai lehetőségét is, hogy esetleges értékcsökkenés esetén azt is el lehetne számolni, amely a már hivatkozott jogszabályi rendelkezésekkel ellentétes lenne. Mindezeket egybevetve a Választottbírói úgy ítélte meg, hogy az eredeti állapot helyreállításán túl a felperest nem illeti meg kártérítés azért, mert a szerződés megszűnése után az ingatlan értéke esetleg változott. A kártérítési igény jogalapjának hiánya

miatt az értékkülönbözet nagyságára nem folytatott le bizonyítási eljárást.

Az elmaradt bérleti díjak megfizetése iránti igénnyel kapcsolatban a Választottbíróság megállapította, hogy ezek a díjak kárként legfeljebb a szerződés megszűnéséig vehetők figyelembe, hiszen a szerződéstől való elállás után már a vevő sem tartott igényt a lakásra, nyilvánvalóan nem számíthatott tehát bérleti díjakra sem. A jelen ügyben vizsgált perben azonban csak a szerződés megszűnése utáni időszakra eső elmaradt bérleti díjak kerülhetnek elbírálásra, amelyek azonban nem tekinthetők kártérítési igényt megalapozó elmaradt haszonnak. A szerződés megszűnéséig terjedő időre viszont a felperes már a korábbi eljárásban érvényesítette igényét, ezért az újabb perben ilyen címen a Választottbíróság nem ítelt meg további kártérítést.

A lakásbérletre fordított költségigényt sem találta alaposnak a Választottbíróság. Úgy ítélte meg, hogy ezt az igényt legfeljebb az adás-vételi szerződés elállás folytán történő megszűnéséig terjedő időre érvényesíthetné a felperes. Ebben az időszakban azonban a felperes mindenképpen bérelt lakásban lakott volna, amelyet havi 70.000,- forint + ÁFA összegért bérelt volna. Így az a tény, hogy a hibás teljesítés miatt lakást kellett bérelnie, nem jelent számára többletköltséget. A U. F. Bt-vel kötött bérleti szerződés alapján fizetendő bérleti díjak fizetésének kötelezettsége alól a felperes mentesült, hiszen nem tudta használni azt a lakást, éppen ezért illette meg a bérbeadót a felperesre engedményezett kártérítési követelés. A felperesnek akkor lett volna kára, ha ki kellett volna fizetnie a perbeli lakás bérleti díját, s emellett kényszerült volna másik lakás bérlésére. Így azonban az, hogy egyik lakás helyett egy másikat bérelt (amelynek bérleti díja alacsonyabb volt, bár az alapterülete kisebb) nem merült fel olyan többletköltsége, amely a hibás teljesítéssel okozati összefüggésbe hozható. Erre figyelemmel súlytalannak találta a Választottbíróság azt a kérdést, hogy ténylegesen kifizetésre kerültek-e a kárként érvényesített bérleti díjak, emiatt az erre irányuló bizonyítás lefolytatását mellőzte. A választottbírósági eljárásban pervesztes felperest az alperes képviselétével kapcsolatos ügyvédi munkadíj címén felmerült perköltség megfizetésére a Választottbíróság Díjszabályzata 6. §-ának (1) bekezdése és 9. §-a alapján kötelezte. Utalt arra, hogy a munkadíj megállapításánál a pertárgy értékén kívül figyelemmel volt a perben kifejtett ügyvédi tevékenység mértékére is. A regisztrációs díj összegét a Díjszabályzat 2. §-a, a választottbírósági díj összegét pedig a Díjszabályzat 3. §-a alapján határozta meg és a 6. § (1) bekezdése alapján kötelezte e díjak viselésére a felperest.

A felperes a keresetét elutasító, a részére 2009. szeptember 30-án kézbesített választottbírósági ítélet érvénytelenítését kérte, a Választottbírósági eljárásról szóló 1994. évi LXXI. törvény (a továbbiakban: Vbtv.) 55. § (1) bekezdés e) pontja alapján, arra

hivatkozással, hogy a Választottbíróóság eljárása nem felelt meg a felek megállapodásának, illetve a törvény rendelkezésének, továbbá a Vbtv. 55. § (2) bekezdés b) pontja alapján arra hivatkozva, hogy a Választottbíróóság ítélete a magyar közrendbe ütközik.

Az alperes az érvénytelenítési kereset elutasítását és a felperes perköltségben való marasztalását kérte.

Az elsőfokú bíróság a keresetet elutasította és kötelezte a felperest, hogy 15 napon belül fizessen meg az alperesnek 375.000,- forint perköltséget, továbbá az államnak külön felhívásra 640.700,- forint eljárási illetéket.

Határozatának indokolásában kifejtette, hogy a Vbtv. 55. § (1) bekezdés e) pontja alapján érvénytelenítésnek akkor van helye, ha a Választottbíróóság az eljárásával vagy az összetételével, a felek választottbíróósági szerződését figyelmen kívül hagyta, s ezzel annak nemteljesítését idézte elő, illetve a Vbtv-vel volt ellentétes az eljárása vagy az összetétele.

A felperes állításával ellentétben az érvénytelenítési per irataihoz csatolt okiratok tartalmából nem találta tényként megállapíthatónak, hogy a választottbírák a Vbtv. 11. §-ában nevesített kötelezettségüket megszegték volna. A Választottbíróóság mindkét fél számára lehetőséget adott az eljárási cselekmények teljesítésére, nyilatkozataik megtételére, a kérelmeik előterjesztésére. Az egyes választottbírák függetlensége vagy pártatlansága tekintetében jogos kétséget ébresztő körülményeket nem talált megállapíthatónak.

Úgy ítélte meg az elsőfokú bíróság, hogy a Vbtv. 27. §-ában írt kötelezettségét sem sértette meg a Választottbíróóság, mivel mindkét fél részére lehetőséget adott arra, hogy ügyüket előadhassák. A felperes az érvényesíteni kívánt jogára, az alapul szolgáló tényekre és bizonyítékokra előadását teljes körűen megtehetette. Alaptalannak találta a felperesnek arra való hivatkozását is, hogy a Választottbíróóság nem tartotta meg az állam bíróságának eljárását meghatározó perrend egyes rendelkezéseit. A Választottbíróóságnak ugyanis az eljárási cselekményeivel a Vbtv. kötelező rendelkezéseit, az Eljárási Szabályzatának előírásait, valamint a felek választottbíróósági szerződésével meghatározott kötelezettségeket kell teljesítenie, s az ezekből kiolvasható jogokat kell gyakorolnia.

A kereset elutasításának indokait is megfelelően rögzítette a határozat, így a Választottbíróóság nem sértette meg a Vbtv. 41. § (2) bekezdésével szabályozott indokolási kötelezettségét sem.

A Vbtv. 55. § (2) bekezdésének b) pontjába foglalt érvénytelenítési ok megvalósulását vizsgálva az elsőfokú bíróság kifejtette, hogy ennek az abszolút hatályú érvénytelenítési oknak a választottbíróósági ítélet tartalmából kell következnie. Nem a Választottbíróóság eljárása, hanem a Választottbíróóság ítélete, annak tartalma miatt minősíthető közrendet sértőnek. Ez akkor

állapítható meg, ha a Választottbíróság az ítélet rendelkező részében vagy a határozat indokolásában olyan megjegyzést vagy megállapítást tett, illetve olyan jogkövetkezményt alkalmazott, amely a felek relatív hatályú szerződéses jogviszonyán túlmutat. Ez akkor állna fenn, ha a Választottbíróság olyan jogot alkalmazott volna, illetőleg jogszabályt olyan értelmezéssel ruházott volna fel, amely lerontja az állam feltétlen érvényesülést igénylő normáit, azokat lényegében tagadja. A keresettel támadott választottbírósági ítélet indokolásából azonban nem következik, hogy a Polgári Törvénykönyv 310. §-ában, 319. §-a (3) bekezdésében, 320. §-a (1) bekezdésében és a 355. §-a (4) bekezdésében írt rendelkezéseket, azok tartalmát tagadva értelmezte volna. A kötelmi jog szabályainak, a konkrét jogvitára vetített értelmezése nem vonta kétségbe a Választottbíróság részéről egyetlen feltétlen alkalmazást igénylő norma tartalmát sem. A felek tényállításaihoz kapcsolt bizonyítékok mérlegelése a választottbírósági szerződéssel a választottbírákra ruházott jog gyakorlása. A bizonyítékokat a választottbírák belső meggyőződésük szerint voltak kötelesek értékelni. A felek tényállításaihoz kötött bizonyítékok mérlegelését az állam bírósága nem bírálhatja felül. Mindennek eredményeként arra a következtetésre jutott, hogy a felek szerződéses jogvitáját a magyar jog szabályai szerint eldöntő választottbírósági ítélet nem ütközik a magyar közrendbe.

A választottbírósági ítélet díj és költség viselésére vonatkozó rendelkezését sérelmező kereseti kérelem körében, az elsőfokú bíróság arra a megállapításra jutott, hogy az érvénytelenítési per alperesének javára megítélt ügyvédi munkadíj költség, a választottbírósági díjakról, költségekről és a felek költségeiről szóló szabályzat 6. § (1) bekezdésében és 9. §-ában írt rendelkezéseket nem sértette meg. Az állam bírósága az érvénytelenítési perben nem bírálhatja felül a Választottbíróságnak azt a döntését, hogy milyen költségösszeget tartott felszámíthatónak.

A jogerős elsőfokú ítélet ellen a felperes felülvizsgálati kérelmet nyújtott be, amelyben kérte annak hatályon kívül helyezését és - tartalmilag - a választottbírósági ítélet érvénytelenítését. Állította, hogy az ítélet indokolása a Pp. 221. § (1) bekezdésébe ütközik, sérti továbbá a Ptk. 310. §-át, a Pp. 1. §-át, 3. §-ának (1)-(2) bekezdését, 75. §-ának (1) bekezdését, 78. §-át, 206. §-át, 213. §-ának (1) bekezdését, 215. §-át, 221. § (1) bekezdését, továbbá a Vbtv. 11. §-át, 27. §-át, közvetve a 28. §-át, valamint a Választottbíróság Eljárási Szabályzatának 14. § (1) bekezdését, 17. § (1)-(2) bekezdését, 19. § (3) bekezdését, valamint a BH 1995.638 és az 1995.154 számú eseti döntésekben foglaltakat.

Sérelmezte, hogy az elsőfokú bíróság az érvénytelenítési okokat külön-külön nem, vagy csak hiányosan vizsgálta, de összességükben egyáltalán nem vizsgálta azokat. Állította, hogy az általa felsorolt érvénytelenítési okok fennállnak. Utalt arra, hogy

fenntartja a keresetében és a perben tett valamennyi előadását. Állította, hogy az elsőfokú bíróság ítéletéből nem derül ki, miért utasította el az érvénytelenítési keresetet. Nem vette figyelembe, hogy a választottbírói ítélet a kialakult magyar bírói joggyakorlattal ellentétes, ezáltal arra nemkívánatos negatív hatást gyakorol. Álláspontja szerint, ha az irányadó anyagi jogi jogszabályokat alkalmazza a Választottbírói bíróság, akkor keresetének helyt kellett volna adnia. Hangsúlyozta, nem függhet a jogalkalmazás és a jogértelmezés egysége attól, hogy az állami bíróság előtt, vagy a Választottbírói bíróság előtt születik meg egy döntés. Véleménye szerint a perben bizonyította, hogy a Választottbírói bíróság álláspontja, jogértelmezése, ellentmond mind a jogszabályok valós tartalmának, mind pedig az annak alapján kialakult bírói gyakorlatnak, s emiatt a közrendbe ütközik. Sérelmezte, hogy az elsőfokú bíróság azt a körülményt sem értékelte kellő súllyal, hogy dr. K. A., az ügyben mind a két alkalommal eljáró választottbírói tanács elnöke, 2007. június 1. napján e-mail-ben azt írta B. J. választottbírói ügyintézőnek: „A fenti ügyben megnéztem az alperesi beadványt, s a hozzá tűzött cédulát. Ha jól értem, akkor nem a fizetendő díj megállapításával van probléma, hanem az a kérdés, hogy milyen fenyegetést küldjünk a felszólításhoz”. A fenyegetés szóhasználat - a felperes álláspontja szerint - megdöbbentő, a helyes és elfogulatlan kifejezés az lett volna, hogy figyelmeztetés vagy szankció, esetleg felhívás, azonban vélhetően nem véletlenül került leírásra a tanács elnöke által a fenyegetés szó. Véleménye szerint az a Választottbírói bíróság, ahol egymás közötti levelezésben róla, mint alperesről úgy nyilatkoztak, hogy meg kell fenyegetni, és ezt a peres aktába is becsatolták, az ügyben pártatlan és független bíróságként nem járhatott el, sem az előzményi perben, sem pedig a jelen perben. Az e-mail tartalmának ismeretében kénytelen vitatni mindhárom választottbíró tekintetében azt, hogy az ügyben függetlenül és részrehajlás nélkül járt el.

Végül a felperes azt sérelmezte, hogy a perköltség vonatkozásában az elsőfokú bíróság nem a Pp. 75. § (1) bekezdése alapján, illetve az erre vonatkozó jogszabályok szerint döntött. Álláspontja szerint, az alperesnek megítélt 375.000,- forint munkadíj nem áll arányban az elvégzett munkával, a bíróság mérlegelés nélkül ítélte meg az összeget. Figyelmen kívül hagyta, hogy az alperes, illetőleg jogi képviselője a megtartott két tárgyalás egyikén sem volt jelen, s beadványai nélkülözik mind a jogi kimunkáltságot, mind pedig a tartalmat, színvonalas jogi munkát, ezért a perköltség mértéke eltúlzott, annak mérséklését kérte abban az esetben is, ha a Legfelsőbb Bíróság a felülvizsgálati kérelemben foglalt indokoknak nem adna helyt.

Az alperes felülvizsgálati ellenkérelmében - tartalmilag - a jogerős ítélet hatályában történő fenntartását és a felperes perköltségben való marasztalását kérte. Arra hivatkozott, hogy a

felperes által a választottbíróági ítélet érvénytelenítésére felhozott érvek megalapozatlanok, tartalmilag a Választottbíróóság ítélete elleni „fellebbezésnek” minősülnek, amelyre a Vbtv. 54. §-a nem ad lehetőséget. A perköltségre vonatkozó rendelkezés a jogszabályoknak és a bírói gyakorlatnak megfelel, így annak mérséklése indokolatlan.

A Legfelsőbb Bíróság a jogerős ítéletet a felülvizsgálati kérelem keretei között vizsgálta felül a Pp. 275. § (2) bekezdése alapján és megállapította, hogy az abban felhozott okokból a jogerős ítélet nem jogszabálysértő.

A Legfelsőbb Bíróság a felperes által a felülvizsgálati kérelmében megjelölt jogszabálysértések közül elsődlegesen az eljárási szabálysértések megvalósulását vizsgálta.

A felperes alaptalanul állította, hogy a jogerős ítéletből nem derül ki, miért utasította el a bíróság az érvénytelenítési keresetet. Az elsőfokú bíróság az érvénytelenítési okok vizsgálatának körében maradván részletesen kifejtette a határozatának 8. oldala utolsó bekezdésétől a 12. oldal első soráig tartó indokolásában, hogy miért találta alaptalannak a felperes keresetét. Határozata nem sérti a Pp. 221. § (1) bekezdésében foglalt, az ítélet indokolásának tartalmára vonatkozó rendelkezéseket. Az eljárás során a felperes jogainak érvényesítését biztosította (Pp. 1. §), a jogvitát a kereseti kérelem keretei között bírálta el, a fél által előadott kérelmeket, nyilatkozatokat tartalmuk szerint vette figyelembe, a perben felmerült bizonyítékokat a maguk összességében értékelte, döntése kiterjedt mindkét érvénytelenítési ok körében előadottakra és nem terjed túl a kereseti kérelmen (érvénytelenítés). Mindezekre tekintettel a felperes felülvizsgálati kérelmében alaptalanul hivatkozott a Pp. 1. §-ában, 3. § (1)-(2) bekezdésében, 206. §-ában, 213. § (1) bekezdésében, 215. §-ában és 221. § (1) bekezdésében foglaltak megsértésére.

A megsértett anyagi jogszabályként hivatkozott Ptk. 310. §-a akként rendelkezik, hogy szavatossági jogainak érvényesítésén kívül a jogosult a hibás teljesítésből eredő kárának megtérítését is követelheti, a kártérítés szabályai szerint.

Az elsőfokú bíróság ítélete ezt az anyagi jogi rendelkezést nem sérti és nem is sértheti, tekintettel arra, hogy az állami bíróság a Választottbíróóság ítéletét érdemben nem bírálhatja felül, nem vizsgálhatja, hogy az adott jogviszony elbírálásánál a Választottbíróóság az anyagi jogszabályokat helyesen, vagy helytelenül alkalmazta-e. Ahogy azt a Vbtv. 54-57. §-aihoz fűzött indokolás is tartalmazza, „az érvénytelenítési okok nem a jogvita érdemi elbírálásával, a választott jog helyes vagy helytelen alkalmazásával, az ítélet vagy az indokolás helytálló vagy téves voltával függnek össze. A bíróság tehát érdemben nem bírálhatja

felül a választottbíróági ítéletet, csak azt vizsgálhatja, hogy az eljárás során a felek akarata, jogos érdekeinek védelme és a törvény kötelezően alkalmazandó szabályai érvényesültek-e". Az elsőfokú bíróság helytállóan mutatott rá arra, a választottbíróági ítélet indokolásából nem állapítható meg az, hogy a Választottbíróóság a Ptk. 310. §-ában, 319. § (3) bekezdésében, 320. § (1) bekezdésében és a 355. § (4) bekezdésében írt rendelkezéseket, azok tartalmát tagadva értelmezte volna. Ebből következően az elsőfokú bíróság jogszerűen jutott arra a jogi következtetésre, hogy a felek szerződéses jogvitáját a magyar jog szabályai szerint eldöntő választottbíróági ítélet nem ütközik a magyar közrendbe.

Alaptalanul hivatkozott a felperes a Vbtv. 11., 27., 28. §-ában, illetve a Választottbíróóság Eljárási Szabályzata 14. §-a (1), 17. §-a (1)-(2), 19. §-a (3) bekezdésében foglaltak megsértésére is.

A Vbtv. 11. §-a akként rendelkezik, hogy a választottbírák függetlenek és pártatlanok, nem képviselői a feleknek. Eljárásuk során utasítást nem fogadhatnak el és teljes titoktartásra kötelezettek a teendőik ellátása keretében tudomásukra jutott körülmények tekintetében, az eljárás megszűnése után is. Minderről - állandó Választottbíróóság esetében - megválasztásuk (kijelölésük) alkalmával írásbeli nyilatkozatot kötelesek tenni.

A Vbtv. 27. §-a szerint a feleket a választottbíróági eljárás során egyenlő elbánásban kell részesíteni és mindegyik félnek meg kell adni a lehetőséget, hogy ügyét előadhassa.

A Választottbíróóság Eljárási Szabályzata 14. §-ának (1) bekezdése arról rendelkezik, hogy az eljáró tanács a felek által kikötött jogot alkalmazza, míg a 17. §-ának (1) bekezdése arra vonatkozóan tartalmaz rendelkezést, hogy az eljáró tanácsnak az eljárást a Választottbíróóság Eljárási Szabályzatában foglalt rendelkezések szerint kell lefolytatnia. Az eljárás során tiszteletben kell tartani a felek egyenlőségének, egyenlő elbánásának az elvét, valamint minden félnek azt a jogát, hogy a választottbíróági eljárás anyagát, a többi fél beadványait, az általuk előterjesztett bizonyítékokat, az eljáró tanács által foganatosított eljárási cselekményeket megismerhesse és álláspontját a választottbíróági eljárás során szóban, és írásban kifejtthesse. A 19. § (3) bekezdése pedig arra vonatkozóan tartalmaz rendelkezést, hogy a választottbíró, illetve az elnök köteles az eljáró tanács többi tagjának és a feleknek, az egyesbíró pedig a választottbíróóság elnökének és a feleknek haladéktalanul bejelenteni, ha olyan körülmény jut tudomására, amely függetlenségével és pártatlanságával, illetve a felek megállapodása szerinti feltételekkel nem áll összhangban.

A felülvizsgálati kérelem tartalmából megállapíthatóan a felperes e szabályok elsőfokú bíróság által történt megsértésére amiatt hivatkozott, mert álláspontja szerint az elsőfokú bíróság nem értékelte kellő súllyal azt a tényt, hogy az ügyében a mindkét

alkalommal eljáró választottbíróvá tanács elnöke, 2007. június 1. napján a Választottbíróvá ügyintézőjéhez írt levelében a választottbíróvá díj megfizetésére történő felszólítás teljesítése elmulasztásának jogkövetkezményére nézve, a figyelmeztetés vagy szankció kifejezés helyett, a „fenyegetés” kifejezést használta. Ez a felperes álláspontja szerint alapul szolgál annak megállapítására, hogy ügyében elfogult Választottbíróvá járt el.

A felperes felülvizsgálati kérelme e tekintetben is alaptalan. A hivatkozott kifejezés Választottbíróváon belüli levelezésben történt használatából nem lehet okszerű következtetést levonni az eljáró Választottbíróvá fellel szembeni elfogultságára. A felperes által hivatkozott e-mail egyébként sem a jelen ügyben felülvizsgálni kért választottbíróvá eljárásban, hanem az első - a jelen per alperesének kérelme alapján indult - választottbíróvá eljárásban született.

Végül a felperes alaptalanul sérelmezte a terhére megállapított elsőfokú perköltség összegét, a Pp. 75. §-ának (1) bekezdésében és 78. §-ában foglaltak megsértését. A kereset szerinti pertárgy érték (hasonlóan a felülvizsgálati értékhez) 10.667.671,- forint. A bíróvá eljárásban megállapítható ügyvédi költségekről szóló 32/2003.(VIII.22.) IM rendelet 3. § (2) bekezdés a) pontja és a 4/A. § (1) bekezdése alapján megállapítható ügyvédi munkadíj felső összege 650.000,- Ft. Ehhez képest a 375.000,- forint összegű - 25 % ÁFÁ-t is magában foglaló - ügyvédi munkadíj nem minősül eltúlzott mértékűnek.

A kifejtett indokokra tekintettel a Legfelsőbb Bíróvá a jogszabályoknak megfelelő jogerős ítéletet hatályában fenntartotta a Pp. 275. §-ának (3) bekezdése alapján. Az alaptalan felülvizsgálati kérelmet benyújtó felperest a Pp. 270. § (1) bekezdése alapján alkalmazott 78. § (1) bekezdése kötelezte az alperes felülvizsgálati eljárással kapcsolatban felmerült költségének - jogi képviselési munkadíjának - megfizetésére, a már hivatkozott IM rendelet 3. § (2) bekezdés b) pontja, (5)-(6) bekezdése, valamint a 4/A. § (1) bekezdése alkalmazásával, figyelemmel az alperes jogi képviselője által kifejtett ügyvédi tevékenység mértékére is.

Az illeték-feljegyzési jogban részesült felperest az illetékekről szóló, többször módosított 1990. évi XCIII. törvény 74. § (3) bekezdése szerint alkalmazott 6/1986.(VI.26.) IM rendelet 13.§ (1) bekezdése és a Pp.78.§ (1) bekezdése alapján kötelezte a felülvizsgálati eljárási illeték megfizetésére.

Budapest, 2011. március 7.

*Dr. Vezekényi Ursula s.k. a tanács elnöke, Dr. Török Judit s.k.
előadó bíró, Dr. Csőke Andrea s.k. bíró*